

njegova moralna svojstva, njegov individualizam, njegova smionost, žilavost i ustrajnost. 2. Beduin se opire ideji auktoriteta. 3. Terminologija za oznaku nosilaca vlasti. 4. Uvjeti, da tko postane poglavica. 5. Poglavica mora biti inteligentan, razborit. 6. Mora biti bogat. 7. Dioba vlasti, manji poglavice. 8. Poglavice neprijeporni. 9. Porba Muhameda i prvih kalifa protiv aristokracije beduinske. 10. Žena u staroj Arabiji. Zajednica žena. Preokret na bolje u vrijeme hedžre. 11. Prednosti žene-majke. 12. Poglavica treba da bude mator čovjek. 13. Vlast se ne može naslijediti, Arapin ne pozná ideju dinastije. Prava prvorodenstva. — U zaglavku pokazuje L., kako je Muhamed izvrsno poznao čud Beduina i kako je njihov nerad i njihovu žestoku čud znao upotrijebiti u svoje svrhe učinivši od njih neprispodobivo oruđe za širenje i branjenje Islama.

L. piše bujnim retorskim stilom, mjestimice na način causerie ili konference, tako te će knjigu sa slašću uzeti u ruke nesamo rijetki strukovnjak nego i svaki, koji se zanima za Arabiju i početak islama.

Dr. K. Dočkal.

Richard von Kralik: Johannes Scheffler (Angelus Silesius) als katholischer Apologet und Polemiker. Trier: Petrus-Verlag 1913. U 12°. Str. 84. Cijena 1 Mk.

Cijeli 17. vijek ne bijaše drugo nego vremeni razmak između vijeka „reformacije“ i vijeka „prosvjetljivanja“. U ovom razmaku djeluje i glasoviti njem. pjesnik Scheffler, čiji se život osvjetljuje u najnovijem Kralik-ovu djelu. Scheffler bijaše rodnom pjesnik, odgojem protestanata, i napokon katolik. Pjesme su njegove pune mistike i dobro poznate u njemačkoj književnosti. Rana mu mladost prođe u protestantizmu, a muževno djelovanje u katolicizmu počam od g. 1653. Razostrani je njegov život dovoljno prikazan u javnosti, ali ipak ne potpuno, pogotovu nije dosta ocijenjena njegova kat. djelatnost. Zato se povjesničar Kralik latio toga posla, da nam Silesius-a ili Scheffler-a opiše kao apologetu i polemičare za katol. svetinje. Iz životopisa upoznat ćemo zamjernu poštivost Scheffler-a,

kao kat. svećenika i pisca u radu protiv luterovštine i sličnih sekta. Kralik je isprepleo ovu knjižicu živim i osobitim crtama iz ratoborne kršč. prošlosti, u kojoj otkrače i Scheffler kao pobjednik protestanata, a dobitnik krune nebeske. Svi Schefflerovi spisi, bili u rukopisu bili već u tisku prikazani su po Kralik-u tako, da ovo njegovo djelo možemo nazvati najboljim opisom Schefflerova žića.

A. L. Gančević, O. F. M.

Lourdes im Lichte der Wahrheit. Vorträge von Alois Schweykart S. J. Sa 4 slike. Freiburg i. B. und Wien: Herdersche Verlagsbuchhandlung. U 12ini, XII + 222. 1914. Cijena: nevez. 2'80 Mk (= 2'88 K), vez. 3'20 Mk (= 3'84 K).

Slavna kat. naknadna knjižara Herder-ova nije mogla ljepšim darom izaći pred kat. javnost za mjesec svibanj nego li je s ovim, jer se tuj radi o čudu svega svijeta, o Lurdu. Danas kadno se ljuti protivnici sveg onog, što je katoličko dižu, da obore kat. svetinje, potrebno je bilo, da se za ustuk pruži i najdjelotvornija lektira. A kud ćemo djelotvornije lektire do one o našoj Bl. Djevici Mariji. Značajno je po kat. crkvu i to, da bi se vazda, kad bi arka Gospodnja bila u pogibli, našla Marija posrednicom, između Crkve i čovjeka. Ne treba nam dozivati u pamet drevnije primjere, dosta se pozvati na Lurd. Tamo i Zole i monisti nabasaju, da se na svoje oči uvjere o istinitosti nadnaravne sile. Ovi vide i odu bez duševne promjene, ali druga se većina vraća duševno preporodenom. Tako što čitati ugodno je i korisno. Stoga ovu knjigu isusovca Schweykart-a toplo svima na srce stavljamo, jer će u njoj naći mnogo poriva za oplemenjivanje svoje duše i svojega srca. Patnici trebaju pomoći, a pridošla pomoć potresuje patnikovo srce. Izvedba je djela posve privlačiva. Sve je gradivo podijeljeno prema danima Gospina mjeseca. I akvo će djelo najradije pozdraviti revni štovatelji naše milosrdne Majke.

A. L. Gančević, O. F. M.

1. Hugo Holzamer: Turm und Block. Betrachtun-

gen über die Haupt-Aufgaben der deutschen Katholiken in den konfessionellen Kämpfen der Gegenwart. I. Dio: Die positiven Aufgaben der inneren Durchbildung und Verlebendigung des Glaubens. U 8°. 1912. Str. 240. Cijena: broš. 3 Mk, a vez. 375 Mk.

2. Bayard Raimund: Die Wahrheit über den Gewerkschaftsstreit der deutschen Katholiken. Die Frage der Zuständigkeit der kirchlichen Autorität für gewerkschaftliche Organisationen als solche. U 8°. Str. 152. Cijena 1 Mk.

3. Hermann Roeren: Zentrum und Kölner Richtung. 1913. U 8°. Str. 136. Cijena 1 Mk.

4. Hermann Roeren: Veränderte Lage des Zentrumsstreits. 1914. U 8°. Str. 94. Cijena 0'90 Mk.

Katolički zavod za izdavanje kat. štampe u Trier-u tzv. Petrus-Verlag, objelodanio je u posve kratkom roku četiri vrlo važne knjige za razumijevanje kat. prilika u Njemačkoj.

Ove su knjige međusobno usko združene. Poznato je svakomu, u kakvim se vodama nalazi katolički život u Njemačkoj. Katolici se tamo dijele u dvije skupine: tzv. kršćanska i katolička društva. Mi se ne možemo upuštati u razglabanje nedogledno žalosnih posljedica po Njemačku uslijed takova cjepkanja, ali ćemo upozoriti našu kat. javnost na ova djela, koja su neophodno nužna svakomu, koji se želi upoznati sa životom njemačkih katolika. Ove knjige lijepo će nas poučiti o pojimanju onamošnjih prilika. Tako nas n. pr. Holzamer poučava o političko-socijalnim odnošajima kat. Crkve u Njemačkoj; Bayard nam tumači u pravim slikama radničko pitanje u Njemačkoj, što se daje uspješno riješiti jedino utjecajem moćne kat. Crkve; Roeren sa svojim

brošurama slika slave i pada Centrum-ove. Ne smijemo smetnuti s uma, da u svim pitanjima, što zasijecaju na moralni život čovječji, ima glavnu riječ: Crkva. Nažalost mnogi katolici kao da toga ne će da razume. Odatle i kobne suprotivštine na svim linijama: između Crkve i Države, između katolika i katolika itd. Motreći događaje u Njemačkoj može se mnogo to naučiti i u praksi primijeniti. Zato ove zlatne i poučne knjige toplo svakomu preporučujemo.

A. L. Gančević, O. F. M.

Miomirisni cvjetići iz života siromaška Isukrstova sv. Franje Asiškoga. Preveo fra Narcis. U Zagrebu 1913. U maloj osmini imade str. 160. Cijena 70 fillira. Dobiva se u franjev. samostanu Visoko (Bosna).

Ova je knjiga prijevod talijanskog originala pod naslovom Fioretti di S. Francesco, koja je nastala još u 14. stoljeću od nepoznatoga pisca, a prevedena je dosada na gotovo sve žive jezike. Imade i japanski prijevod ovoga dijela. Zgodna je misao hrvatskoga prevodioca bila, da i Hrvati imadu tu zlatnu knjižicu u svom jeziku. Ali kako ova knjiga nije za svakoga, tako se ni ovaj prijevod, mislim, ne može svakomu preporučiti. U toj bo knjižici sadržavaju se najtajanstvenije stvari kršćanske mistike, najneobičnije ali i najsavršenije asketsko ispunjavanje kreposti bogoslovnih i moralnih, sve dakle sami uzvišeni predmeti; a prikazani su u formi tako jednostavnoj, kao da su to basne ili priče za malenu djecu. Taj silni kontrast odbija čitatelje, u kojih svjetski duh diše, i čini im se sadržaj knjige smiješan i kao ludorija jedna. Tek rijetke duše čvrste vjere i velike poniznosti, u kojih duh Božji živi, mogu da shvate nauk i da crpe korist. Tko čita tek za zabavu, ili od znatiželjnosti, ili s gledišta literarnoga posmatra djelo ovo, dosta je ako se ne smuti. Kako već rekoh, dobro je da Hrvati imadu u prijevodu hrvatskom tu knjižicu, a još bi bolje bilo, da se je našao prevodilac vještiji u poeziji — jer je mnogo poezije u toj knjižici, kako složno kritika ističe — i u hrvaštini. Smetaju još mnoge tiskarske pogriješke.

Dr. Pazman.